

12
2019

Newsletter

Informačné centrum EUROPE DIRECT – PREŠOV

„EÚ bližšia k obyvateľom Prešovského kraja a obyvatelia bližší k EÚ“

Únia začne s prípravou sankčného režimu proti porušovateľom ľudských práv

Vysoký predstaviteľ Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Josep Borrel uviedol, že EÚ pripravuje vlastný sankčný mechanizmus po vzore tzv. Magnitského zákona. Ten by umožnil napríklad zmraziť aktíva a zakázať cestovanie jednotlivcom, ktorí sú zapojení do porušovania ľudských práv kdekoľvek na svete.

Ako uvádza samotný Borrel: „dohodli sme sa, že začneme prácu na globálnom sankčnom režime s cieľom reagovať na vážne porušovania ľudských práv. Mechanizmus by sa mal stať úijnou obdobou takzvaného Magnitského zákona.“ Na príprave dokumentácie teraz začne pracovať Európska služba pre vonkajšiu činnosť (EEAS). Vypracovanie bude tvoriť budúci základ sankčného mechanizmu EÚ. Borrel v tomto kontexte uvádza, že dokument bude predstavovať rozhodný krok Únie smerom k potvrdeniu jej vedúcej roly v oblasti ochrany ľudských práv. Nový rámec by už mohol byť na konečné schválenie ministrom dodaný v roku 2020.

Nemecká iniciatíva

S danou iniciatívou prišiel šéf nemeckej diplomacie Heiko Maas, ktorý v tejto téme zdôrazňoval, že EÚ by mala byť schopná reagovať na porušovanie ľudských práv takým spôsobom, ktorý bude mať pre narušiteľov dôsledky.

Originálny zákon zo Spojených štátov

USA v roku 2012 prijali tzv. Magnitského zákon, na základe ktorého Washington zmrazil aktíva a uvalil zákaz udeľovania víz ruským činiteľom, ktorí boli spájaní so smrťou Sergeja Magnitského. V roku 2017 predmetný zákon schválil aj Kongres a systém, ktorý Američanom umožnil uvaliť sankcie za porušovanie ľudských práv voči Rusom, sa rozšíril na celý svet.

Zdroj: https://euractiv.sk/section/vonkajsie-vztahy/news/unia-zacne-s-pripravou-sankcneho-rezimu-proti-porusovatelom-ludskych-prav/?fbclid=IwAR3olf9VKVvD_-G1ku8w3pwaVAZichfcefCc22I4Qz0hL-1r17oAgr33kmU

Plány Komisie v obehovom hospodárstve: Podpora recyklácie aj boj proti „greenwashingu“

Súčasťou vízie Európskej komisie pre obehové hospodárstvo je silný jednotný trh sekundárnych surovín a vedľajších produktov. Hoc akčný plán pre cirkulárnu ekonomiku má byť známy až v marci 2020, Európsky ekologický dohovor však naznačuje, čím sa chce nová Komisia v tejto sfére zaoberať. Na jeho podporu EK zväží zavedenie povinného podielu recyklovaného obsahu v niektorých výrobkoch.

Kľúčom sú pravdivé informácie

Akčný plán pre cirkulárnu ekonomiku Komisia predstaví v marci 2020 spoločne s novou priemyselnou stratégiou Únie. Ako sa uvádza v stanovisku EK: „*hlavným cieľom nového politického rámca bude stimulovať rozvoj hlavných trhov pre klimaticky neutrálne a cirkulárne produkty v Európskej únii aj mimo nej. Spoločnosti, ktoré hovoria, že ich výrobky sú zelené, by mali ich dopad výrobkov na životné prostredie dokázať štandardizovanou metodológiou.*“ Za významnú súčasť rozvoja trhov EK považuje aj informovanosť. Akčný plán má preto obsahovať aj spomínanú spoločnú metodológiu a princípy pre udržateľné výrobky. V rámci nich budú napríklad aj minimálne environmentálne požiadavky na produkty, ktoré sa uvádzajú na európsky trh.

V súvislosti s odhaľovaním tzv. greenwashingu, teda vytvárania nepravdivého obrazu o environmentálnej vhodnosti, by tiež mohla pomôcť aj digitalizácia: „elektronický pas by mohol poskytovať informácie o pôvode výroby, zložení, možnostiach opravy a nakladaní na konci životnosti.“ K rozvoju trhu môžu podľa EK prispievať aj verejné inštitúcie, vrátane európskych. Tie by mali viesť príkladom a obstarávať zeleným spôsobom: „Komisia predloží ďalšiu legislatívu a usmernenie pre zelené verejné obstarávanie.“

Ekonomická recyklácia a opraviteľnosť

Akčný plán má podľa EK viesť k celkovej transformácii všetkých sektorov. Sústreďuje sa však najmä na materiálovo-náročné odvetvia ako sú napríklad textilie, elektroniku, plasty a stavebný priemysel. V kontexte plastov sa EK zameriava aj na mikroplasty a neúmyselný únik plastov napr. z textilu. Komisia chce takisto vytvoriť súbor požiadaviek, ktoré zabezpečia, že všetky obalové materiály na európskom trhu budú do roku 2030 znovupoužiteľné alebo recyklovateľné „ekonomicky efektívnym spôsobom.“ Príď chce aj napríklad s legislatívou pre biologicky rozložiteľné plasty a plasty na biologickom základe

Na Slovensku vznikla platforma

Slovenské právnické osoby majú od začiatku decembra možnosť zdieľať svoje skúsenosti s uplatňovaním princípov obehového hospodárstva cez platformu „Obehové Slovensko,“

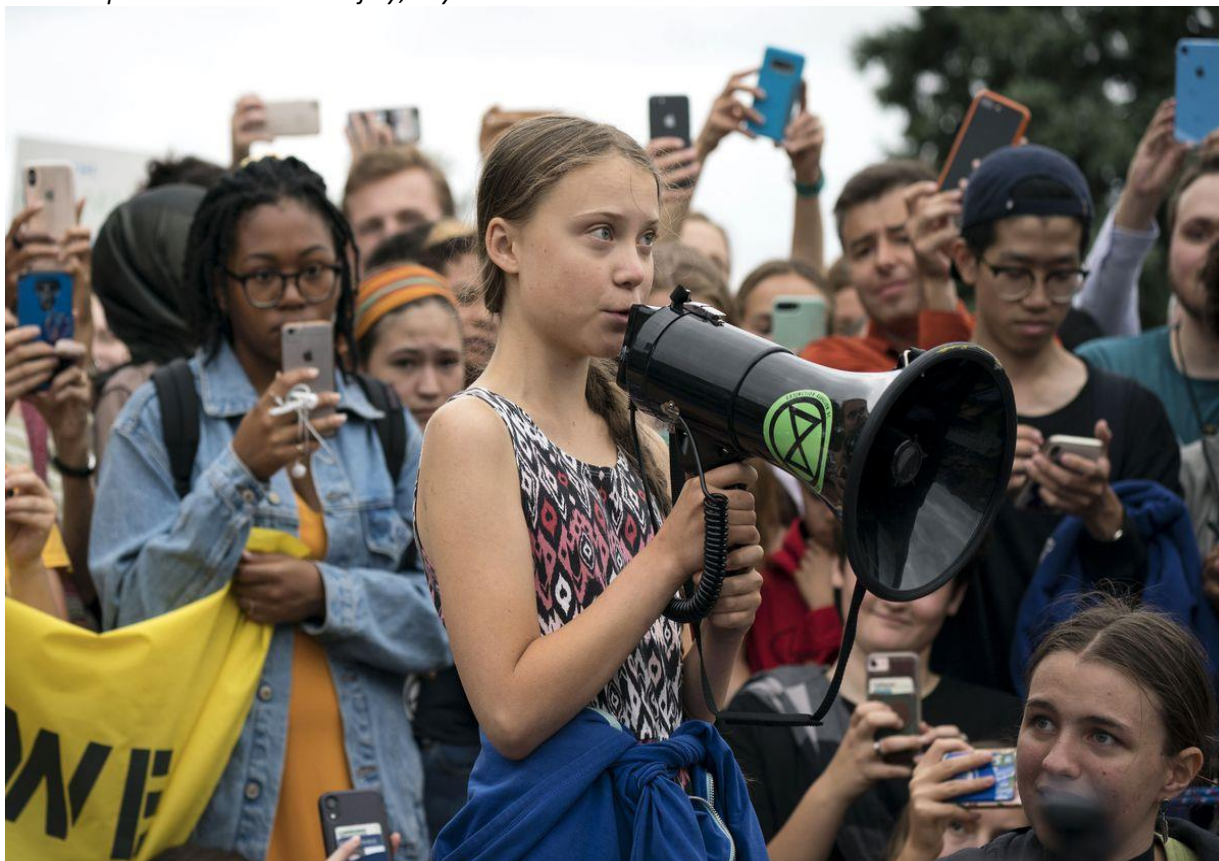
ktorej primárnym cieľom je urýchliť prechod krajiny na obehové hospodárstvo. Zakladajúcimi členmi tejto platformy sú Ministerstvo životného prostredia SR, Veľvyslanectvo Holandského kráľovstva, PwC Slovensko, Slovak Business Agency, Inštitút cirkulárnej ekonomiky, Holandská obchodná komora v SR a Slovenská agentúra životného prostredia. V rámci prvej fázy chcú prilákať firmy, ktoré už zavádzajú obehové princípy do svojho podnikania. Partnermi sa pritom môžu stať aj obce, mestá, tretí sektor či akademické obce. Ako uvádza štátny tajomník envirorezortu Norbert Kurilla: „prostredníctvom tejto platformy chceme podporiť priekopníkov, ktorí budú ostatných inšpirovať.“

Zdroj: <https://euractiv.sk/section/obehova-ekonomika/news/plany-komisie-v-obehovom-hospodarstve-podpora-recyklacie-aj-boj-proti-greenwashingu/?fbclid=IwAR2lswF-tOz65eYkjlL-t4vU7l6KHYyysJZkMrJW0aUFSUTOiFySDMS2TQ>

Európsky ekologický dohovor ukazuje cestu, akou by sa Európa do roku 2050 mohla stať prvým klimaticky neutrálnym kontinentom

Európska komisia predstavila Európsky ekologický dohovor – plán, ako dosiahnuť udržateľnejšie hospodárstvo EÚ tak, že výzvy z oblasti klímy a životného prostredia premieňa na príležitosti vo všetkých politických oblastiach, pričom zároveň umožňuje spravodlivú a inkluzívnu transformáciu pre všetkých.

Ako uvádza vo svojom vyhlásení predsedníčka EK Ursula von der Leyenová: „Európsky ekologický dohovor je našou novou stratégiou pre rast – rast, ktorý nám viac dáva, než berie. Ukazuje nám, ako zmeniť náš spôsob života, práce, výroby a spotreby tak, aby sme žili zdravšie a aby boli naše podniky inovatívnejšie. My všetci môžeme byť súčasťou transformácie a my všetci môžeme ťažiť z týchto príležitostí. Ak začneme konať ako prví a rýchlo, naše hospodárstvo by mohlo zaujať prvenstvo na celosvetovej scéne. Sme odhodlaní uspieť v záujme našej planéty a života na nej – za európske prírodné dedičstvo, za biodiverzitu, za naše lesy a moria. Keď ukážeme zvyšku sveta, ako si zachovať udržateľnosť a konkurencieschopnosť, môžeme presvedčiť ostatné krajiny, aby nás nasledovali.“

Európsky ekologický dohovor obsahuje súbor opatrení na podporu účinnejšieho využívania zdrojov prostredníctvom prechodu na čisté a obehové hospodárstvo. Takisto zahŕňa aj plán opatrení na zastavenie klimatických zmien, zabránenie straty biodiverzity a na znižovanie znečisťovania. Ďalej opisuje nevyhnutné investície a dostupné finančné nástroje a vysvetľuje, akým spôsobom zabezpečiť spravodlivú a inkluzívnu transformáciu. Európsky ekologický dohovor sa týka všetkých hospodárskych odvetví, predovšetkým však zasahuje do sféry dopravy, poľnohospodárstva, energetiky, priemyselných odvetví a stavieb. S cieľom začleniť do legislatívy politickú ambíciu stať sa do roku 2050 prvým klimaticky neutrálnym kontinentom na svete predloží EK do 100 dní prvý právny predpis v oblasti klímy. Aby sme mohli dosiahnuť ambície v oblasti klímy a životného prostredia EK predloží aj stratégiu v oblasti biodiverzity na rok 2030, novú priemyselnú stratégiu, akčný plán pre obehové hospodárstvo, stratégiu „Z farmy na stôl“ či návrhy pre Európu bez znečisťovania.

Na margo témy sa vyjadril aj výkonný podpredseda Komisie Frans Timmermans: *„pokiaľ ide o klímu a životné prostredie, nachádzame sa v núdzovej situácii. Európsky ekologický dohovor je príležitosťou skvalitniť zdravie a životné podmienky našich ľudí prostredníctvom pretvorenia nášho hospodárskeho modelu. V našom pláne sa stanovuje, ako znížiť emisie, ozdraviť prírodné prostredie, ochraňovať voľne žijúce živočíchy, vytvoriť nové hospodárske príležitosti a zlepšiť kvalitu života našich občanov. Všetci zohrávame dôležitú úlohu a všetky krajiny a priemyselné odvetvia budú súčasťou tejto transformácie. Navyše, našou povinnosťou je zabezpečiť, aby bola táto transformácia spravodlivá a aby sme pri implementácii Európskeho ekologického dohovoru nikoho nevynechali.“*

Splnenie týchto cieľov v dohovore si ale bude vyžadovať značné investície. Predpokladá sa, že dosiahnutie aktuálnych cieľov v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 si bude vyžadovať cca 260 miliárd eur dodatočných ročných investícií, čo zodpovedá okolo 1,5 % HDP z roku 2018. Táto

investícia si bude vyžadovať mobilizáciu verejných aj súkromných sektorov. EK začiatkom roka 2020 predloží investičný plán pre udržateľnú Európu, ktorý pomôže uspokojiť investičné potreby. Najmenej 25 % dlhodobého rozpočtu Únie by sa malo vyčleniť na opatrenia v oblasti klímy. Ďalšiu podporu prinesie Európska investičná banka ako Európska klimatická banka. Aby mohol k financovaniu ekologickej transformácie pripsieť súkromný sektor, EK v roku 2020 predloží tzv. stratégiu ekologického financovania.

Boj proti zmene klímy a zhoršovaniu životného prostredia je spoločným úsilým, ale nie všetky členské štáty a regióny majú rovnakú východiskovú pozíciu. Mechanizmom pre spravodlivú transformáciu sa budú podporovať tie regióny, ktoré sú v značnej miere závislé od činnosti spojených s veľmi vysokými emisiami oxidu uhličitého. Bude poskytovať podporu občanom, ktorí budú počas tejto transformácie najzraniteľnejší, a to takým spôsobom, že im poskytne prístup k rekvalifikačným programom a pracovným príležitostiam v nových hospodárskych odvetviach. EK takisto v marci 2020 spustí tzv. Klimatický pakt, ktorého cieľom bude umožniť občanom vyjadriť názor a zapojiť sa do navrhovania nových opatrení, zdieľania informácií, iniciovania aktivít na miestnej úrovni a propagácie riešení, ktoré ostatní môžu nasledovať.

Globálne problémy týkajúce sa klimatických zmien a zhoršovania životného prostredia si rozhodne vyžadujú globálnu reakciu. Európska únia bude preto aj naďalej presadzovať svoje environmentálne ciele a normy v rámci dohovorov OSN o biodiverzite a klíme, ako aj podporovať zelenú diplomaciu. Prostredníctvom skupiny G7, G20, medzinárodných dohovorov a bilaterálnych vzťahov bude presvedčať ostatných, aby zintenzívnili svoje úsilie.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_19_6691?fbclid=IwAR3w4H9mx-Bgyob3pRx3HFA-JyCflsWGcTA8isWrqBemmjWf5hJ5qFQl4hl

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Od 1. septembra 2018 organizuje Informačné centrum Europe Direct Prešov program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činnosti informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.

Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie s praxou

- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- pomoc pri príprave podujatí (spolu)organizovaných Europe Direct Prešov

Nutné predpoklady:

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami.

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu zac@sfpa.sk

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov je vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/ kontaktné podujatia a o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie
- Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:
- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnici, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

Kde nás nájdete

Hlavná 11, 080 01 Prešov

europedirect@sfpa.sk

www.twitter.com/edpresov

www.instagram.com/edpresov

www.facebook.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

